

Det kan være meget vanskeligt for et Kommunalraad at vide, hvilke Blade der læses i vedkommende Kommune. En Redaktør, der har meget faa Læsere, kan sende nogle Frieksemplarer ud og derved sikre sig ifølge denne Bestemmelse at faa disse kommunale Bekendtgørelser indrykkede. Det kan blive ret dyrt for Kommunen, hvis der bliver mange Suppleringsvalg; det hænder jo nemlig en Gang imellem, at et Sogneraadsmlem afgaar ved Døden. Thi denne Bestemmelse gælder jo ikke blot ved ordinære men ved alle Valg. Derfor kan der være delte Meninger om, hvorvidt det er rigtigt at paalægge Kommunerne saa store Udgifter ved alle Valg. Vi Bladudgivere eller Redaktører kunne selvfølgelig godt — jeg ser det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen) nikke bifaldende — ønske en saadan Lovbestemmelse, men jeg nævner det blot for at antyde, at man kan have forskellige Meninger herom. Jeg vil ogsaa nævne Spørgsmaalet om, hvor vidt det er rigtigt at tvinge Kvinder imod deres Vilje til at tage mod Valg i de kommunale Raad. Jeg har ikke tiltraadt det Forslag, der er stillet af de ærede Medlemmer, idet jeg henstiller til ærede Medlemmer, hvorledes de ville opfatte dette Forhold, som ikke er af nogen stor, gennemgribende Betydning. Det er ganske rigtigt, hvad der er anført af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), at det er ikke Kvinderne i Almindelighed, man søger at give Valgret og Valgbarhed i Kommunerne; det er kun Kvinder i selvstændig Stilling, og som svare Skat til vedkommende Kommune. Jeg skal indskrænke mig hertil, idet jeg anbefaler at følge Flertallets Indstilling.

J. Hage: Hvorvidt den Misfornøjelse, som den ærede Ordfører omtalte, virkelig er saa overordentlig almindelig og dybtgaaende, skal jeg lade staa hen. Jeg tvivler om, at den ærede Ordfører har Berettigelse til at tale paa $\frac{1}{5}$ af de kommunale Vælgeres Vegne. Den ærede Ordfører kan jo sige, at jeg ikke kan bevise, at han ikke har det, men den ærede Ordfører skulde før anføre noget, som kunde godtgøre, at der er en saadan almindelig Stemning og almindelig Lyst til at faa Kommunalloven forandret i radikal Retning. Sagen har ganske vist staaet længe paa Dagsordenen, men det har man i hvert Fald bestandig hørt antydet og aabent erklæret, at man vistnok ikke troede, at det, man opstillede, blev til Lov. Jeg

har hørt og kan i hvert Fald bevise, at Folk, som have samme Mening som Flertallet, have, naar man har trængt paa dem paa Møder angaaende denne Sag, anført, at de nok mente, Landstinget vilde foretage Forandringer deri, og at det ikke vilde gaa fuldstændig saaledes, som Forslaget tilsigtede. Det erindre vi fra den Tid, da Berg første Gang fremsatte sit Forslag. Hvad nu den omtalte Misfornøjelse angaar, da gaar jeg ud fra, at den nærmest eksisterer hos den ærede Ordfører og hos Folk, der ere mere eller mindre ivrige for at faa en Lov som denne gennemført. En anden Ting er, at man ikke modsætter sig det. Nej, den kommunale Forfatning er i Virkeligheden baseret paa et meget liberalt Grundlag, paa Selvstyretanken. Denne Tanke er nogenlunde gennemført, og man har blot søgt de fornødne Kauteler over for de Misbrug, der kunde befyrgtes. Man har i saa Henseende etableret ikke et Tokammerssystem men to Vælgerklasser baade til Amtsraad og Sogneraad. Nu skal jeg for mit Vedkommende gerne indrømme, at hvis man i dette Øjeblik skulde skrive en saadan Valglov, og jeg skulde have den Ære at være med dertil, vilde jeg næppe gaa den Vej, man den Gang gik; den er i visse Henseender noget forældet, men det, det i hvert Fald først og fremmest kommer an paa, er, at der er Kauteler til Stede for, at ikke den største Del af Vælgerne, som, hvor megen Interesse de end kunne have for Sognets Anliggender, dog ikke svare Skat, eller som absolut svare det mindste Bidrag til Sognekassen eller Amtskassen, faa hele Magten til at udskrive Skat og raade over, hvad der skal foretages. Om det skal være det nuværende System eller et andet, skal jeg ikke her komme ind paa, thi det foreligger slet ikke. Man har villet fastholde den almindelige Valgrets Gennemførelse for enhver Pris paa det kommunale Omraade, ligesom man paa det politiske vil afskaffe Landstinget (K. M. Klausen: Ja!), . . . og det Tilsyn, som er Hovedhjørnestenen i den kommunale Forfatning, og som skal vises fra Amtet over for Sogneraadet, gør man saa temmelig illusorisk, naar man vil gøre den samme Valgret gældende til Amtsraad som til Sogneraad. Dernæst maa man ej glemme, hvorledes en Lov som den foreliggende vil virke i det praktiske Liv, og det forundrer mig, at det ærede Medlem for Assens (Berntsen), der saa længe har deltaget i det politiske Liv, kan tale som en ung Mand, som en Lyriker og en be-